

III МІЖНАРОДНА НАУКОВА ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ
**ТЕНДЕНЦІЇ ТА ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ АГРАРНОЇ НАУКИ: ТЕОРІЯ І
ПРАКТИКА**

III INTERNATIONAL SCIENTIFIC INTERNET CONFERENCE
**TRENDS AND CHALLENGES OF MODERN AGRICULTURAL
SCIENCE: THEORY AND PRACTICE**

м. Київ, 2021

УДК 635.65:631.

ЕФЕКТИВНІСТЬ ОСІННЬОГО ВНЕСЕННЯ ФОСФОРНО-КАЛІЙНИХ ДОБРІВ ТА ПІДЖИВЛЕННЯ ЧАСНИКУ

Матуш Л.В., здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти

Овчарук В.І., д-р. с.-г. наук, професор

Тулапіна Д.О., аспіратка

Подільський державний аграрно-технічний університет

Овчарук О.В., д-р. с.-г. наук, доцент

E-mail: ovcharuk.oleh@gmail.com

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Фосфорно-калійні добрива сприяють прискоренню осіннього коренеутворенню у рослин часнику і підвищує його зимостійкість. При їх осінньому внесенні досягається найкращий ефект ранньовесняного відростання рослин. Наприклад, на середніх за механічним складом родючих ґрунтах фосфорнокалійні добрива вносили восени.

Також вирощування ярого часнику, як показали дослідження, вимагають внесення фосфорно-калійних добрив в осінній період під зяблеву оранку, що підвищує і дає можливість використання різних строків висаджування в ранньовесняний період.

Нашими дослідженнями та виробничим випробуванням рекомендується вносити повне мінеральне добриво $N_{60}P_{120}K_{120}$. При цьому $\frac{3}{4}$ всієї необхідної дози фосфорних і калійних добрив вносити під часник восени під зяблеву оранку, $\frac{1}{4}$ навесні під культивуацію або боронування.

Результати досліджень стверджують, що осіннє внесення повної дози фосфорних добрив, а в період вегетації рослин рекомендується додаткова доза внесення у вигляді підживлення: на початку липня – озимого часнику, в середині липня ярого часнику.

Нами також відмічена висока ефективність підживлення часнику фосфорно-калійними добривами наприкінці інтенсивного росту і розвитку – початку його дозрівання. При цьому слід врахувати, якщо часник вирощувати на краплинному зрошенні, то втрати фосфорно-калійних добрив проходять при процесі вилуговування. В меншій мірі це стосується фосфору, тому що він легко вступає в реакцію з іншими елементами, які містяться в ґрунті, що веде до слабкого його переміщення в нижні шари профілю ґрунту і втрати від ерозії в середньому можуть становити до 1-2 кг в рік.

Таким чином, внесення фосфорних добрив має позитивний баланс цього елемента і сприяє накопиченню фосфору в ґрунті в доступних формах. Тому. Підживлення фосфорними добривами в найбільш інтенсивний період формування цибулини (за місяць до збирання) в дозі 30 кг д. р., буде сприяти позитивному балансу в ґрунті в доступній формі.

Фосфорно-калійне підживлення для часнику проводиться один раз на місяць до збирання врожаю в дозі P_{30-40} та K_{50-60} , тощо.

Підживлення проводять за допомогою розкидачів, або культиватором із сумісним внесенням добрив, яке необхідно заробляти у ґрунт. Крім того, підживлення краще проводити із розпушенням ґрунту в міжряддях культиватором КОУ-6. Найбільш оптимальною шириною міжрядь для розпушування міжрядь є дворядне висаджування зубками шириною $70 \times 30 \times 70$ см. Також використовують схему з шириною міжрядь 45 см.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. M., Komorowska M., Kubon M., Sikora J., Ovcharuk O., GrodekSzostak Z. (2019) Global Gap and integrated plant production as a part of the international of agricultural farms. Proceedings of the International Scientific Conference, VI, 430-440.
2. Яровий Г. І. Вплив біологічних препаратів на збереженість часнику озимого. Сільськогосподарські науки. 2017. № 27. С. 66-72.